

אונזער
און אונז
פון מ.
פרינציפאל טאט

צו דער געלער
ציעלער עפענונג
תורה געפינען מי
די טאראנטאר אי
אונזער ערציהונג
טע 2 מאנאטען,
ויר אנגעפאנגען,
די תלמוד יעד
730 תלמידים יעד
זענען גרויט א
ווערען אונטעררי
לעהרער, לויט ר
„עבדית בעבדית“
פון אייניגע קלאס
טעריכט איז שט
עלטער.

10

צעה פון די
סען זענען מתחיל
זעסן ביי פערצער
מאנאטען האבען
לערנען זיי לעזען
און זיי באזייען
זייערער אין העכ
נוצען אין געשפר
דיג גרויסע פעולה
תורה קענען זיך
אין די אנדע
גערענעם חוש
ברעאיש, רדמוק,
גרא מיט תוספת

עונען כמעט אָנפֿאַנג
אישער שפּראַך,
נייכטונגען חנוך ניי-
הינדער וועלכע הו-
י געלערענט נאָר
אין אַם דינע
ווערט אלעס געלער-
וואָסגעארבייט פֿון
זעהער, לויט'ן פֿון
תלמודי תורה אין
בער פראַגרעסירען
ערע אַמורדים מיט
נעמענדיג א
כל התחלות קיש

פון אונזער ארביי
יך נים צופריער
אויפצומאן פיעל
טערען פון די קי
עלפער, און די
עם, דאס איז
אלעגאנדע כללים:
(1) אזוי ווי
עבען עצות א
ייען, אזוי איז
עם פרינציפאל ווי
ייען און די לעהר
קידעל. איז
עבען אינפארם

הם אינא ארמאצער
עו זענען איבערגי-
(2) אייער קינד
ורה פינף דאלא
יסט, וואס מעהר
יס פאנאציעלע פ
ורה נעמט אן
עמט אויף זיך א
ת"ת זוכט זיי
עליגעזע אידיש
הונגען מיט דעם
יוב איהר באנוגע
על עברי, קדוש א
אי צויעב דעם

(3) די תלמוד
בען די אידישע
דישע קולמוד, און
עאיש קינדער לי
ז. נמרא מיט תוס
נען אבער ניט אוי
ני די נאנצע תור
ארץ נעמען יאהר
נכה זיין אייערע
יט דעם גייסט א
מאנאט און ניט
עלמערען וויס
דער און קרוינע

עב א נארישען
ו זיערע קינדער

דער קינדער נארמען פאר גלות קינדער (געווינדעט די טינדער פון דער תלמודתורה).
פון דר. בן ציון שפייער.

[illegible][illegible][illegible]

■ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ■ א דרשה זו דער ערעפענונג ■ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ■

פרייט אין תהום!
נאך א פאראנאמען וואספאר
נאך ארבעטן, עטאס, האט איר איר
אומגעבן אומגענוגען אהער, א
ערגערע זעהר א וויכטיגע אפמאכט
עס שטעלט אהר אונז עלעס פאר
איר וויסנע דאך אלע צייטן פאר
די שווערע ארבעט וועלכע מיר האבן
העסן די עלצטע צייטן, און נאך
אזוי וויסן מיר דער בעל פאר
עס און מיר טענהא.

אירען פון סתחלה.

וועלכע איז געהאלפן געווען, נאך האלטע נאכט פון דעם שטן
פאר זיין געזעצטע חברים אומגעבן העכערס און איבערער
נאכעס דרוק ווער. ת. א. שוויג

פארזינגעט אירעס קראפט, ווען עס
קומט די צייט פון ערשטשטען, ווי אזעלע
אפזינגעלע ווייטער א שטענען.
מיט איין ווארט מיטן געזעצט פאר
האלט און סתחלה און ערשטע פאר
אונז צורת אן שטענען, מיט אן
פארזינגעט, ווייל ווי איר וויסנ אלע
נאכט זיין אונטער נאכט אפמאכט

שטארקע פעסטונג פון אונזערע שונאים
בעסעס ווי אנגענומען, נעמע אבער-מיט
אונזערען נאכט פון פעסטונג, דאס
כאטס און אונזער פארזינגע און סתחלה
וועלכעס, און מיר לייענע שוין דאס איין
ביינע ביינע. מיר לייענע די תלמוד
וועלכע וואס איר פארזינגע, וועלכע עס
שטענען זיך נעמע אפזינגע.

אונזערע ווי אונזערע
מאן, פולאן, כסיס, דר. שטן
פ. לוינא און נאך אונזערע
מאנען ווי אונזערע
נא וויסנען און נאך וואס
איר, און וואס איר בכלל
אונזערע ווי אונזערע
נא וויסנען און פון אונזערע
נא האבען די אונזערע
עסשטעלט און אונזער
וועלכע עס וועלען זיך עס
מיינען.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

אויס. אויף אירע פארגעזעצטן זיין
דאך דאך אירע עלטסטע שוויגער זון
דיין, אויף אירע דריטע, און אויף איר
אבערעל אן שטאדע, און מיט איר
אנגעזעהענע געזאכט באקען און אויך
און אן דעם מאכטן זיין אויפגע
שטעט און, איר איין דערען און
ווייניג אויף דעם צווייטן, און אויך
און זיין זאמען. און אויך וועט

[illegible][illegible]

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor discoloration and a small dark mark near the bottom right corner. The page is set against a dark background.

דער ארטיסער זשורנאל

THE ONLY Daily Jewish Newspaper in The Province of Ontario
PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO. LTD.
251-253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967-4512
Subscription Rates **\$6 PER YEAR, \$3.50 SIX MONTHS**
Single Copy - 3 cents

Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ont.
January 22nd 1913

ער "זשורנאל" און די
שטאדטישע אינסטיטוציעס

אונדער היינטיגען אויסגאבע אין בעלזע איזשעסטישער נאכדריק
 דער היינער חלומות תורה וועלכע ווערען היינט אפגעציעל ערשענען.
 וועלכע'ס חובות הקב"ה ווערען היינט געשראווען.
 דער באזעהער ענין איז אן איינציגקע פארשונג אים'ס היילן אירישען
 קה"ל אין דער האנדלונג וועלכער שפענדיג אפ דאס קאנא
 איריש לעבן כולל אין דאס אראמאנער פארש. נישט דארבער אפ

וזה עם ווייס דעם ציטאנד פון אונזער ערצוינגס אינסטיטוט
 און ווי אזוי ווי זענען געווען אין מאנען מיט א צעהנדליג יאהר פרי
 ג.ה. היינט אין וועלכע אין זאכען דין געווען. געזעהן וואו עס האט
 געווען דעם ניימיסמע באקאנטקייטן און פארעליבטע עס מיט דער
 שטארקע צווייטער געדייט וואס אין נאך אזוי פיל יאהר אין מיט
 זעכצנים געוועזען דער קאן באדייטען דעם וויסנען אויסן.

אין דער היינטיגער יום טוב איז איר אונזער יום טוב.
ווער נאך משה זי, דער ארויסזעהר ושראג' האט אוי פילע ביי
מיינדיקס פון דער עמנואלקע פון אונזערע אינסטיטוציעס אין שטאט.
צווישען פון "ושראג' איז איינצונעמען פון דעם
פריערע און ווער וואקס און איר אונזער וואקס. נאט קיין איין
פאמיליע אין שטאט צו וועמען עמנואלקע אין וואקס דער

אין מיר וועגן שטאלן אויף דעם — דאס איז די בארעכטיגונג פון
דער קלויסטערלייט, דאס איז אונזער בייטראג.
א שטענדיג אין בעסער פארצווייגט אירעם לעבן — אז דעם וועג
געבט ביישטייערען, דער אירשער זשורנאל" וויין מיינ.

וויכטיגע פאסירונגען פון דער וואך

דער פארשידענער קריזיס און פראגמאנטיקן וועלכע גייען און
קומען שטענדיק וואקסן אין נאך אלץ נישט פארמינערט, און פארקערט,
וואווינערלעך פלאנטער ווערן נאך נאר גרעסער, מראצטעס און
קעגנשטעל ווערן אלץ מער צוגעצויגען אין די פארשידענע פינאנ-
ציעל אסאמעס.

ווי אזוי וועט פראגמאנטיק קעגן נאכקאמען דעם בודזשעט אין 1926
דאס איז יעצט די ארבעטסער פראגע פארן לאנד, און דער קאמיטעט
וואס איז אין פאראנטווארטלעכקייט דעם פארשידענעם פלענער, גיט קע-
גן קומען צו קיין באשלוס.

דאס פראגמאנטישע אויסלעגנדישע מיניסטעריום האט אויך באקאנט
אפט און ערשטליך געקען נאך אן אפמאכונגלעכעם און דרויען,
און ערשט ווען דער ווינקלדיכער וואוינשטעלסטאנד נאך גיט נישט
אפער ווערערן, שווייטשט אזא אפמאכונג קעגן אונטערזוכערעכע ווערן
פאליטיק, און גיט נישט אן צו האנדלען מיט דעם אונטערזוכערעכע

[illegible]

אין די קומענדע עטליכע וואכען, וועט מען נאך געבן דערנען וועגן

* * *

די לאנג פון די אידען און די מורחארייטאיינשע לענדער, באזונ-
דערמאנט די קעסארענישע, איז אלעס ענדער, ווי אין און ערשט
עס איז נאך דער מלחמה אין ענדער אפילו, ווי אין מלחמה צייטן.
געווענענעס א קויפער, אלעס וואס וועט ענדער אקורן, איז אריינאין
געווענענעס און דער וואס וועט ענדער אקומען, אלעס וואס וועט

[illegible]

צוים פון דער מחמה. נישט ביזוי פאר דע אריינשטעלן קען
אין אן אריינשטעלן. דער פאר דע קענישט שטיין פון שטעלעס
אויסגעטראגן פאר דע אינשטעלען. עס וועט אים, א וועט וועט אים
אויסגעטראגן אלע אדערעס פארשטען פון באדיינען הייב, ווי
אויסגעטראגן פון שפיר, קליידער, באדיינען אוי ווי און די צייטן בעסע
אין דער מחמה.

דע צייטן לאזט אין בלויז איינמאל, באדיינען אין פוילע,
א וועט פון אוינער קענסטוראטורען איינמאל אין די לעצטע שטעל
אויסגעטראגן פאר דע אינשטעלען.

הוא היה אז אלף הספקטור, אולם כעבור שנה או שתי נסע לארצות הברית ונשאר שם עד שנת 1917, אז חזר לארץ. בשובו לארץ היה בן 25. הוא היה אז אלף הספקטור, אולם כעבור שנה או שתי נסע לארצות הברית ונשאר שם עד שנת 1917, אז חזר לארץ. בשובו לארץ היה בן 25. הוא היה אז אלף הספקטור, אולם כעבור שנה או שתי נסע לארצות הברית ונשאר שם עד שנת 1917, אז חזר לארץ. בשובו לארץ היה בן 25.

און לעבען דאָס פאָרשן אין דער אידישער וועלט.
* * *
א נאָרע פון זעקס און דרייסיג טונדענען אינ'ם וואַרשעווער
קונסטלעך. באַשעפטיקט זיך זעכס מיר א פּיכטלעכע אינזעקטן
וועגן דעם שטודען פראָצעס.
מערקט אן דאָס און אן אינזעקטענאָטער שמויזש. אַבער פיהלע
דען זיט. ווי מען שרייבט דעם אידישע לייב מיט אַלעמען פאָרשונג
און לעבען דאָס פאָרשן אין דער אידישער וועלט.

KODAK SAFETY FILM

This is a vertical, high-contrast black and white image. It appears to be a scan of a textured surface, possibly a book cover or endpaper. The image is characterized by a dark, irregular shape at the bottom, which could be a binding element or a piece of tape. The rest of the image shows a light, textured surface with some darker, vertical streaks and a small, dark, irregular shape near the top. The overall appearance is that of a scan of a physical object, with some noise and artifacts visible.